

Kwartelkoningen 2013

Crexmail 2 – 19 juni 2013



Resultaten eerste telling

Tweede simultaantelling 21/22 juni

Beste Crex-tellers,

De eerste telling is begin juni geweest en de tweede staat het komende weekend op het programma. In deze nieuwsbrief de voorlopige resultaten van de eerste telling en ook wat er daarna gebeurde. De eerste telling vond plaats onder droge omstandigheden maar er stond wel redelijk veel wind. Ook was het best fris met lokaal minima van enkele graden boven het vriespunt. Daarnaast werd er rond de telling ook massaal gemaaid, vooral in het rivierengebied waar hoog water op komst was.

Resultaten

Tijdens de eerste telling zijn er 35 roepende mannetjes doorgegeven. Vorig jaar was een goed jaar en toen ging het om 85, dus nu bijna 60% lager. Als we de waarnemingen voor en na de telling ook meenemen dan komen we landelijk op bijna 65 vogels. De hoogste aantallen zijn gevonden in Groningen 16, vooral in het Oldambt (11), langs de IJssel 15, Drenthe 9 en langs de Vecht en het Zwarte Water 7. Opvallend zijn de lage aantallen langs de Rijn en de Waal (resp. 2 en 3). De telling werd vooral gedomineerd door het hoge water in de rivieren. In de dagen na de telling bereikte het peil een bijna recordhoogte voor juni van NAP +13,62. Veel uiterwaarden liepen onder en daarnaast werd er ook voor het wassende water uit op grote schaal kuilgras binnen gehaald. Boeren kregen ook toestemming om de graspercelen met een beheerovereenkomst die niet voor 15 juni gemaaid mogen worden te oogsten. Hierdoor stond in mijn telgebied langs de IJssel nog maar een fractie van wat er normaal nog staat. Met Staatsbosbeheer is wel de afspraak gemaakt dat er op de hoger gelegen percelen waar een Kwartelkoning zit en die niet inunderen er niet gemaaid zal worden.

Van de 15 vogels langs de IJssel zijn er maximaal 3 (Cortenoever en Hoenwaard) niet overspoeld door het wassende water. Langs Rijn en Waal is in ieder geval het mannetje bij Culemborg niet weggespoeld. De situatie langs de Vecht en het Zwarte Water lijkt gunstiger want daar is het grootste deel van de vogels nadien ook gehoord. In de rest van Nederland waren geen problemen met hoog water en nagenoeg alle waarnemingen concentreren zich in de traditionele gebieden.

Nieuwe vogels en Porseleinhoen

Recent zijn er vooral in de Drentse Aa nieuwe vogels gehoord. Daarnaast ook enkele langs de grote rivieren, in Flevoland én in de Sliedrechtse Biesbosch. Dat laatste gebied was in de jaren zestig en zeventig een bolwerk van de Kwartelkoning. De recente nieuwe vogels geven hoop om het komende weekend weer de gebieden te gaan afluisteren. In het noorden van het land zien we jaarlijks in de tweede helft van juni een toename van het aantal waarnemingen. Verspreid door het land zijn er ook een aantal Porseleinhoentjes gehoord. Grote delen van het rivierengebied zien er nu uitermate geschikt uit voor de soort. Of de soort er zo ook over denkt en of ze (ook) in andere gebieden zitten zal de komende telling blijken.

Bescherming

De meeste vogels zijn tot nu toe gehoord in gebieden die worden beheerd door natuurbeheerders. Met deze is overleg geweest en zijn afspraken gemaakt over de bescherming. Via ANV's zijn een aantal vogels langs de IJssel, Rijn en in Groningen beschermt. Hier en daar kon uitmaaien niet worden voorkomen.

Doorgeven waarnemingen en advies over bescherming

Het doorgeven van de zogenaamde nulwaarnemingen werkte niet tijdens het vorige telweekend op www.kwartelkoning.nl. Dit is ondertussen verholpen. Graag zien we dat in ieder geval de eerste waarnemingen op een locatie wordt doorgegeven via onze kwartelkoning-applicatie (<http://s1.sovon.nl/kwartelkoning/kwartelkoning.asp> - let op: link is gewijzigd t.o.v. voorgaande jaren, pas eventueel je favorieten aan). Beheerders hebben toegang tot die gegevens en kunnen direct zien of actie moet worden ondernomen. Alternatief kunnen vervolgwaarnemingen natuurlijk ook bij www.waarneming.nl worden gemeld. We merken daar wel dat waarnemingen vaak niet nauwkeurig worden gelokaliseerd (veel punten op wegen en dijken...). De eigenaar/beheerder kan met dergelijke waarnemingen niet goed uit de voeten omdat onduidelijk blijft welk perceel gespaard moet worden. Een kruispeiling vanaf meerdere locaties levert meestal een redelijk nauwkeurige locatie op. Geef bij waarnemingen ook de tijd, roepactiviteit, gewas en indien bekend de beheerder door. Naast de resultaten in de beide simultaantel-weekenden is het ook belangrijk dat waarnemingen buiten die telweekenden worden doorgegeven. Hoe eerder de waarneming bij de beheerder of boer bekend is hoe groter de kans op bescherming.

Voor advies over de bescherming kunnen beheerders contact opnemen met de coördinator (Jan). Dit jaar hebben we wel minder mogelijkheden voor beheeradviezen, en zal er geen ruimte zijn voor het maken van afspraken in het veld. In het rivierengebied worden maatregelen deels ook door ANV's gecoördineerd. Van boeren met een weidevogelpakket en natuurbeheerders wordt uiteraard verwacht dat ze meewerken aan uitstel van maaien tot 1 augustus. Informatie over de bescherming is te vinden op <http://www.sovon.nl/nl/content/onderzoek-kwartelkoning> en op www.kwartelkoning.nl

Het tweede simultane telweekend is op **21 & 22 juni**. Uitloop naar de nacht er voor of er na is mogelijk bij slecht weer of andere activiteiten/verplichtingen.

Heb je vragen over de telling of wil je advies over de bescherming dan kun je Jan daarover bevragen. Kijk ook op de Sovon-website naar <http://www.sovon.nl/nl/content/onderzoek-kwartelkoning> of <http://www.sovon.nl/nl/soort/4210>. Daar is ook het verslag over de aantallen en de verspreiding van 2012 te vinden. In de vorige versie was een figuur op een verkeerde plek terecht gekomen.

In het meegestuurd overzicht de balans tot op heden. Heb je aanvullingen of wijzigingen dan hoor ik het graag.

Succes met de telling,

Jan Schoppers jan.schoppers@sovon.nl
06-11241530 of 024-7410427

Kees Koffijberg kees.koffijberg@sovon.nl
024-7410463 of +49 2855 3049955

Regio/prov.	Gebied	Kwartelkoning					Porseleinhoen			teller(s)
		<1 juni	1/2 juni	>juni<	21/22 juni	>23 juni	max/tot	1/2 juni	21/22 juni	
Rijn	Bijenwaard, Spijk	-	-	-	-	-	0			
	Bijland	-	-	-	-	-	0			
	Rijnstrangen	-	-	-	-	-	0			VWG Arnhem eo
	Ang.- en Doornburgsche Buitenpolder	-	-	-	-	-	0			Hans Quaden, Cor Tiecken, Vincent de Boer
	Loowaard	-	-	-	-	-	0			Fokko Erhart, div. waarnemers
	Huissense Waarden	-	-	-	-	-	0			Hans Quaden, Cor Tiecken, Vincent de Boer
	Meinerswijk	-	-	-	-	-	0			Jan Floor, Dick van Dorp
	Arnhem-brug Heteren N+Z	-	-	-	-	-	0			Jasja Dekker
	Randwijk	-	-	-	-	-	0			Maurits Gleichman, Jan Schoppers
	Klaverwaard, Wolfswaard	-	-	-	-	-	0			Jan Schoppers, Vincent de Boer
	Noordberg/Juffers- Renkumsewaard	0	-	-	-	-	0			Maurits Gleichman, Harm Hofman
	Bovenste polder onder Wageningen	0	-	-	-	-	0			Maurits Gleichman ea
	Blauwe Kamer	-	-	-	-	-	0			Wim Bosch, Doortje Udo
	Elster Buitenwaard	-	-	-	-	-	0			Piet van Klaveren
	Tollenwaard, Ingensche Waard	-	-	-	-	-	0			Jan Schoppers
	Amerongse Bovenpolder	1	0	-	-	-	1			Remco Jousma, Ton Jansen
	Mauriksche- en Ecksche Waarden	-	-	-	-	-	0			Ton Jansen
	Lasarus- en Beusichemsche Waard	1	1	1	-	-	1			Martin Poot
	Steenwaard	-	-	-	-	-	0			Martin Poot, Daniel Beuker, Dirk v Opheusden NVWC, Bram Rijksen
	Honswijkse Waarden	-	-	-	-	-	0			Gert Ottens
uiterwaarden Nieuwegein-Schoonhoven	-	-	-	-	-	0			Arjan Boele	
Polder Eendracht	-	-	-	-	-	0				
totaal Rijn	2	1	1	0	0	2	0	0		
Waal	Klompewaard	1	0	-	-	-	1			Beren van Duijn
	Gendtse Polder	0	-	-	-	-	0	1		Andre Nagelhout
	Bemmelsche Polder	0	-	-	-	-	0			Andre Nagelhout, Vincent de Boer
	Millingerwaard	0	-	-	-	-	0			Johan Bekhuis
	Erlecomsche Waard	0	-	-	-	-	0			Johan Bekhuis, Jan van Diermen, VWG Nijmegen
	Oude Waal, Groenlanden	0	-	-	-	-	0			VWG Nijmegen, Frans Schepers
	Bisonbaai	0	-	-	-	-	0			Twan Teunissen
	Lentse Waard	0	-	-	-	-	0			Andre Nagelhout
	Oosterhoutse Waarden	-	-	-	-	-	0			Ekko Smith, Ben Brouwer
	Weurt (centrale)	-	-	-	-	-	0			Peter Hoppenbrouwers
	Hiensche en Ochtensche Uiterwaarden	-	-	-	-	-	0			Ekko Smith, Harry Weijs
	Wissensewaarden	-	-	-	-	-	0			Peter Hoppenbrouwers, Ekko Smith
	Afferdensche- en Deestsche Waarden	0	-	-	-	-	0			Eric Janssen

	Drutensche Waarden	0	-	0	0	0	0	0	0	Joep Hooymans, Symen Deuzeman
	Willemspolder	-	-	-	0	0	0	0	0	Ekko Smith, Harry Weijs
	Wamelsche- en Dreumelsche Waarden	0	-	-	0	0	0	0	0	Eric Janssen & Antoon van de Heuvel, Rob Lensink
	Heerewaarden	-	-	-	0	0	0	0	0	Eric Janssen & Antoon van de Heuvel
	Passewaay	0	-	-	0	0	0	0	0	Hans de Boer, David Spelt
	Stiftsche Uiterwaarden	0	1	-	1	1	1	1	1	Hans de Boer, David Spelt, Wijnand Francke
	Variksche Plaat	0	-	-	0	0	0	0	0	Hans de Boer, David Spelt, Olaf Klaassen
	Varik (waalbanddijk)	0	-	-	0	0	0	0	0	Hans de Boer, David Spelt
	Heesseltsche Uiterwaarden	0	-	-	0	0	0	0	0	Hans de Boer, David Spelt, Hans van Heiningen, GJ Schoenmaker
	Rijswaard	2	-	-	2	2	2	2	2	Hans de Boer, David Spelt, Marc Westerman
	Hurwenensche Uiterwaarden	-	-	-	0	0	0	0	0	David Spelt
	Gamerensche en Broomwaard	0	-	-	0	0	0	0	0	Roel Meijer & Jan van de Nat
	Crobsche Waard - Gorinchem	0	-	-	0	0	0	0	0	Roel Meijer & Jan van de Nat
	Benedenwaarden Brakel	-	-	-	0	0	0	0	0	Dick van Mourik, Peter Verhelst
	Slot Loevestein	-	-	-	0	0	0	0	0	Dick van Mourik, Bas Verhoeven
	Vuren uiterwaard	0	-	-	0	0	0	0	0	Roel Meijer & Jan van de Nat
	Groesplaat, Oudendijk	-	-	-	0	0	0	0	0	Ernst-Jan van Haaften, Bas Verhoeven
	Noordwaard, Sliedrechtse Biesbosch	0	-	-	0	0	0	0	0	Roel Meijer & Jan van de Nat, Christiaan Boer
	Sliedrechtse Biesbosch	0	1	-	1	1	1	1	1	Roel Meijer, Albert de jong
	totaal Waal	1	2	2	0	0	5	1	0	
IJssel	Stadsblokken - Velperwaard	0	-	-	0	0	0	0	0	Hans Quaden, Dick van Dorp
	Vaalwaard	0	-	-	0	0	0	0	0	Jan Schoppers
	Havikerwaard & uiterwaard Rheden	0	-	-	0	0	0	0	0	Jan Schoppers
	Fraterwaard	-	-	-	0	0	0	0	0	Jan Schoppers, Fred Balduk
	Olburgen	-	-	-	0	0	0	0	0	Symen Deuzeman, Jan Schoppers
	Brummense uiterwaard, Leuvenhem	-	-	-	0	0	0	0	0	Bert Spit, Mark Hoksberg, Dick v Dorp, Michel Klemann
	Bronkhorsterwaarden	-	-	-	0	0	0	0	0	Michiel van der Weide, Michel Klemann
	Cortenoever	1	2	1	-	2	2	2	2	Marcel Ruijs, Rob Vogel, Dick v Dorp
	Stokebrand, Bronsbergen, Zuidwijk	0	-	-	0	0	0	0	0	Michiel van der Weide, Michel Klemann, Jeroen Kuipers
	Tichelwaardese Uiterwaard bij Hoven	0	-	-	0	0	0	1	1	Rob Vogel, Michiel vd Weide ea
	uiterwaard bij Industrieter. Zulphen	0	-	-	0	0	0	0	0	Jeroen Voerknecht
	Rammelwaard	1	0	-	-	1	1	1	1	Cor Heidenrijk, Reinier de Vries
	Nijenbeek	0	-	-	0	0	0	0	0	Harm Schoten, Mariet Corstiaensen, Peter Lindeboom
	Ravenswaarden	0	-	-	0	0	0	0	0	
	Wilperwaarden	0	-	-	0	0	0	0	0	Harm Schoten en Mariet, Peter Lindenboom
	Epsewaarden	-	-	-	0	0	0	0	0	Michel Klemann
	Veenoordkolk en Bolwerksweide	0	-	-	0	0	0	0	0	Harm Schoten en Mariet
	Ossenwaard en De Hoven	1	0	-	-	1	1	1	1	Adrie Hottinga cs, Regien Vocks, Harm Schoten cs
	Dorperwaarden	0	-	-	0	0	0	0	0	Adrie Hottinga, Natalie van Dijk, Jan Wierenga & Gert Prins

Buitenwaarden		0	-	0		Ellen Somhorst cs		
Keizers- en Stobbenwaarden		0	-	0		Ellen Somhorst cs		
Randerwaarden		0	-	0		Ellen Somhorst cs		
Buitenwaarden Welsum		0	-	0		Gert Prins, Adrie Hottinga,Natalie v Dijk, Nynke de Jong		
Welsummer en Veesserwaarden		0	-	0		Gert Prins, Adrie Hottinga,Natalie v Dijk, Nynke de Jong		
Olsterwaarden		0	-	0		Ellen Somhorst cs		
Hengforderwaarden		0	-	0		Ellen Somhorst cs		
Roetwaard		0	-	0		Ellen Somhorst cs		
Duursche Waarden		0	-	0		Ellen Somhorst cs		
Buitenwaarden Wijhe		0	-	0		Ellen Somhorst cs		
Vorchter- en Marlewaarden		0	-	0		Gert Prins, Adrie Hottinga & Natalie van Dijk		
Herxerwaarden		-	-	0	1	Ronald Groenink, Wil Gerritsen, Jacob v Weele		
Windesheim		-	-	0		Ronald Groenink, Wil Gerritsen, Jacob v Weele		
Hoenaard	1	3	2	-	3	1	Roel Janssen, Karel Schipper, Vincent de Boer	
t Kromholt, Wapenveld		0	1	-	1		Roel Janssen, Ineke Santing	
Harculo		-	-	-	0		Leo Muilwijk & Herman Weekamp, Bé Schilder, Jan v Dijk	
Schellerwaarden		-	1	-	1		Gerben Mensink, David uit de Weerd, Hans Pohlmann ea	
Engelse Werk	1	0	-	-	1		Conny Leijdekker, Arjen Goutbeek	
Gelderijkse Waard, Aerosoltweerde		3	-	-	3		Roel Janssen, Adrie Hottinga, Natalie van Dijk & Gert Prins	
Oldenelerwaard en Oldenelerlanden		-	-	-	0		Leo Muilwijk & Herman Weekamp, Gerben Mensink	
Spoolderhank	1	0	-	-	1		Kees Kuiper	
Vreugderijkerwaard		0	-	-	0		Gerrit Gerritsen, Lenaert Steen, Herman Bouman	
Vreugderijkerwaard binnendijks		0	-	-	0		Gerrit Gerritsen	
Veecaten		0	-	-	0		Gerrit Gerritsen	
Zalkerbos		0	-	-	0		Herman van der Hart, Roel Janssen	
Bentinckswellen	1	1	-	-	1		Roel Janssen, Herman vd Hart	
Koppelerwaard		-	-	-	0		Hans Pohlman & Marc van Geene, Peter Oskam	
Scherenwelle		0	-	-	0		Roel van der Veen & Jeep Kuiper	
Onderdijkse Waard		-	-	-	0		Herman van der Hart, James Lidster	
Kampen- Keteleiland/Ramspol		-	-	-	0		Jeroen Veldman	
totaal IJssel	7	9	5	0	0	15	3	0

Regio/prov.	Gebied	<3 juni	3/4 juni	>juni<	24/25 juni	>25 juni	max/tot	3/4 juni	24/25 juni	teller(s)
Ov/Geld (excl. rivieren)	Zwarte Water	2	1	-	-	-	2	2		Jeroen Bredenbeek
	Langenholte/Overijsselsche Vecht	3	2	5	-	-	5			Jeroen Bredenbeek, Jacob van der Weele
	Scholtensteegslag, Zwolle	1	-	-	-	-	1			Rogier Schenkels
	Molenpolder, Windesheim	1	-	-	-	-	1			Jasper Zoeter
	Hulshorst, Polder Hoophuizen	1	1	-	-	-	1			Martin Jansen
Flevoland	Burchtkamp, Meerkoetweg		0	1	-	-	1			Nico Dijkshoorn, William Price
	Industrieterrein Zuiderpoort, Lelystad	2	1	2	-	-	2			Pim Julsing, Marcel Laan
	Natuurpark, Lelystad		0	-	-	-	0			Nico Dijkshoorn, Bert Wetsteijn< Mervyn Roos, Peter Links ea
	Greppelveld		0	-	-	-	0			Martin Jansen, Hans Docter, Jeroen Postema
	Kievitslanden		0	-	-	-	0			Andre vd Berg, Martin Jansen
	Gruttoveld		0	-	-	-	0			Nico Dijkshoorn
	De Wildwallen		0	-	-	-	0			Nico Dijkshoorn
	Oost-Flevoland divers		-	-	-	-	0			Hans Docter
	Elandweg. Swifterband		1	-	-	-	1			Edzard vd Water
	Zuid-Flevoland overig		-	-	-	-	0			Henk Koffijberg
Schokland, Schokkeringweg, Ens		-	-	-	-	0			Jelle Postma, Arnoud vd Berg	
Friesland	Tjongervallei		-	-	-	-	0			Rommert Cazemier, Freddie de Vries
	Lindevallei		-	-	-	-	0			Rommert Cazemier, Tom Jager
	Oude Venen		-	-	-	-	0			Rommert Cazemier, Gerrit Jellema
	Twijzelmieden, Twijzel		-	-	-	-	0			Marcel Stienstra
	Sneekmeer, Sneek	1	-	-	-	-	1			Gerard Tamminga
	Sumar, Tytjersteradeel		-	-	-	-	0			Yde vd Heide
	Fochteloerveen		-	-	-	-	0			Herman Feenstra, Rommert Cazemier, Janco Mulder, Dirk Hiemstra
	Lauwersmeer eo (friese deel)	2	0	1	-	-	2			Folkert Jan Hoogstra, Willem Bosma
Drenthe	Reestdal (incl. Overijssel)		-	-	-	-	0			Martijn Bunskoek
	Vledder en Waps.Aa, Oude Vaart W'veld		-	0	-	-	0			Arend van Dijk, Herman Slot, Jeroen Bredenbeek
	Havelterberg		-	0	-	-	0			Arend van Dijk
	Drentse Aa, De Vledders, Westerlanden		-	-	-	-	0			Harold Steendam, Bertus Bats
	Oudemolensche Diep		0	-	-	-	0			Reinier Heijs, Marco Witte
	Schipborgsche Diep		0	-	-	-	0			Adri Akkerman, Rens Penninx, Peter Wijkel
	Rolder- & Anderensche Diep, Anderen		0	-	-	-	0			Wim Laning, Dick & Eelke Schoppers, Wilfred Alblas
	Taarlosche Diep		0	1	-	-	1			Thom Schroot
	Balloerveld, Gasterensche Diep		0	1	-	-	1			Bert Dijkstra, Dick Schoppers
	Gasterensche Diep		0	-	-	-	0			Harold Steendam, Eelke Schoppers, Bob Woets
Deurzer/Loonerdiep		0	1	-	-	1			Jeroen Breidenbach	

	Amerdiep, Geelbroek	1	0	-	1		Willem Sillius		
	Hunzedal/Breevenen		0	-	0		Dick & Eelke Schoppers, Gerrit Udding		
	Bonnerveen		-	1	-	1	Wim Ozinga		
	Oostervoortsche Diep		-	-	0		Roelof Blaauw, René Oosterhuis		
	Peestermaden, Norg		-	-	0		Roelof Blaauw		
	Tempel- en Eenerstukken	1	1	-	1		Mark Hoksnerg, Jan Lok		
	Exloosche Landen, Uilenbroeken		-	-	0		Jannes Santing, J. Staal, Martijn Versluijs, Karel Schipper, Henk Steenberg, Erwin Reinstra		
	Zoerensche landen, Valthermond		-	-	0		Jan Staal		
	Zuidlaardermeer	1	1	-	1		Dick Schoppers		
	Eelder- en Peizermade/Matsloot	2	1	-	2	1	Dick Schoppers, Klaas Heeres, Herman Boerma		
Groningen	Oldambt	4	11	0	11		Kees Koffijberg, Bart Jan Prak, Ben Koks, Dirk Moerbeek, Ron Berkhout, Claudia Burger, Jan Bouman		
	Lauwersmeer e.o.		0	-	0		Rommert Cazemier, Jacob Bosma, Anne vd Wal		
	Noord-Groningen, akkers ro Warfhuizen		-	-	0		Rommert Cazemier		
	Grootegast		-	-	0		Kees van Scharenburg, Harry Blijleven		
	Polder Tolberterpetten		-	-	0		Anne Zwart		
	Zuidelijk Westerkwartier		-	-	0		Kees van Scharenburg, Irene Kornet, Nico Boele, Harry Blijleven		
	Leekstermeer/Polder Leutingewolde		-	-	0		René Oosterhuis, Wim van Boekel, A. vd Kloet, Geert-Jan Swaving		
	Polder de Kale Weg		-	-	0		Kees van Scharenburg, Harry Blijleven		
	Polder de Oude Riet	1	0	-	1		Anne Zwart		
	Westerbroeksemadepolder		-	-	0		Guido Meeuwissen		
	Kropswolderbuitenpolder		-	-	0		Jeroen Nienhuis, Guido Meeuwissen, Frank vd Meer		
	Zuidelijk Reitdiepdal		-	-	0		Piet Pepers		
	Noordelijk Reitdiepdal & akkers omgeving		-	-	0		vacant		
	Noordpolder, Warffum	1	1	-	1		Arjan Hendriks , Kees Koffijberg		
	Beijumerbos, Zuidwolde bij Groningen	1	1	-	1		Willem Hartholt, Folkert Jan Hoogstra		
	Groningen, Euvelgunne, Trondheimweg	1	1	2	2		Thijs Glastra		
	Ruiten Aa, Sellingen, Ter Wupping		-	-	0		Nico & Mark de Vries, Dietrich Meijer, Leon Luijten		
Nederland totaal	alle gebieden	36	35	23	0	0	64	7	0